



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI  
Delegatura w Lublinie

LLU.411.7.5.2023

**Pan**  
**Dariusz Kopciowski**  
**Lubelski Wojewódzki**  
**Konserwator Zabytków**  
ul. Archidiakońska 4  
20-113 Lublin

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr I/23/004/LLU – Wykonanie planu finansowego wybranych jednostek budżetowych funkcjonujących w ramach części 85/06 – województwo lubelskie

# I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie ul. Archidiakońska 4, 20-113 Lublin (dalej: WUOZ lub Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Kopciowski – Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków od 24 lutego 2016 r. (dalej: LWKZ lub Dyrektor).
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Realizacja dochodów budżetowych i podejmowanie działań windykacyjnych.</li><li>2. Realizacja planu finansowego wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich.</li><li>3. Zatrudnienie i wynagrodzenia.</li><li>4. Prawdliwość sporządzania sprawozdań budżetowych i w zakresie operacji finansowych.</li><li>5. Wykorzystanie środków na dotacje.</li></ol>
Okres objęty kontrolą	Lata 2022-2023, z uwzględnieniem zdarzeń z okresu wcześniejszego i późniejszego mających istotny wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli <sup>1</sup> .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Piotr Kwaśniak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/169/2023 z 27 listopada 2023 r.</li><li>2. Magdalena Pociecha, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/182/2023 z 11 grudnia 2023 r.</li></ol> (akta kontroli str. 1-4)

## II. Ocena ogólna<sup>2</sup> kontrolowanej działalności

### OCENA OGÓLNA

W latach 2022-2023 WUOZ realizował dochody nieplanowane, wynikające głównie z odsetek, zwrotów dotacji, sprzedaży składników majątku i kosztów upomnienia oraz podejmował prawidłowe i skuteczne działania w celu ich windykacji.

Prawidłowo wykonano planowane wydatki budżetu państwa, a środki z rezerw celowych wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Wydatki ponoszono do wysokości kwot ujętych w planie finansowym, celowo i terminowo, jednak w 2022 r. stwierdzono dwa przypadki zmniejszenia planu finansowego do wysokości niższej od zrealizowanych wydatków. Zamówienia publiczne udzielane były w odpowiednim trybie, zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych<sup>3</sup> oraz regulacjami wewnętrznymi. WUOZ osiągnął założone efekty realizowanych zadań.

Pracowników WUOZ zatrudniano w drodze otwartych i konkurencyjnych postępowań, a zlecenie zadań na zewnątrz było uzasadnione. Plan wydatków na wynagrodzenia nie był przekroczony. Stwierdzona nieprawidłowość dotycząca procedury przyznawania nagród i informowania pracowników o ich wysokości, została usunięta w czasie kontroli.

<sup>1</sup> Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

<sup>2</sup> Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

<sup>3</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm. (dalej: Pzp).

Objęte kontrolą sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych za 2022 r. i według stanu na 30 września 2023 r. zostały sporządzone rzetelnie pod względem formalno-rachunkowym. Ewidencję księgową dochodów budżetowych w latach 2022-2023 ograniczono do paragrafów, co nie zapewniało właściwej szczegółowości niezbędnej dla sporządzenia sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27. Koszty upomnień ewidencjonowano dopiero w momencie ich zapłaty, co miało wpływ na dane o należnościach i zaległościach wykazane w sprawozdaniu Rb-27 według stanu na 30 września 2023 r., ale z uwagi na kwotę tych kosztów nie wpłynęło to na opinię o tym sprawozdaniu. Ewidencja wydatków prowadzona była w wymaganej szczegółowości. Sprawozdania zostały terminowo przekazane do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego<sup>4</sup>.

Dotacje na dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych były prawidłowo udzielane i rozliczane.

### **III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej<sup>5</sup> kontrolowanej działalności**

OBSZAR

#### **1. Realizacja dochodów budżetowych i podejmowanie działań windykacyjnych.**

Opis stanu faktycznego

**1.1.** W 2022 r. dochody zrealizowane przez WUOZ wyniosły 0,7 tys. zł, a w 2023 r. (do 30 listopada) 7,8 tys. zł. Wzrost dochodów w 2023 r. wynikał z uzyskania dochodów z odsetek w wysokości 4 tys. zł od niewykorzystanych i zwróconych dotacji celowych na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytkach oraz wpływów ze sprzedaży samochodu osobowego za kwotę 3,2 tys. zł. Sprzedaż samochodu (w wyniku aukcji) poprzedzono przesłaniem do kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży wojewódzkich informacji o możliwości nieodpłatnego przekazania zbędnego zużytego składnika majątku na podstawie § 38 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 21 października 2019 r. w sprawie szczególnego sposobu gospodarowania niektórymi składnikami majątku Skarbu Państwa<sup>6</sup>. Żaden z kierowników ww. służb nie był zainteresowany nieodpłatnym przejęciem auta. Pozostałe dochody dotyczyły opłaty reprograficznej z tytułu wydawanych czasopism oraz kosztów upomnienia. W latach 2022-2023 w WUOZ nie planowano dochodów budżetowych, ponieważ realizowane dochody miały charakter incydentalny i trudny do oszacowania na etapie planowania.

(akta kontroli str. 5-27, 55, 88, 196, 201, 453)

**1.2.** Według sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27, na koniec 2021 r. i 2022 r. zaległości WUOZ wynosiły odpowiednio 58 zł i 11,6 zł i wynikały z nieuregulowanych kosztów upomnienia (łącznie sześć szt.).

WUOZ prowadził skuteczne działania przypominające i informujące o konieczności zapłaty zaległości, co doprowadziło do ich uregulowania.

W okresie objętym kontrolą WUOZ nie udzielał ulg w spłacie należności budżetowych oraz nie dokonywał odpisów należności w związku z ich przedawnieniem lub umorzeniem.

(akta kontroli str. 12-21, 28-34, 45-48, 88, 196-197, 204, 223, 240)

<sup>4</sup> Dalej: LUW.

<sup>5</sup> Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

<sup>6</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 2303, ze zm.

1.3. Na podstawie wyciągów bankowych za miesiąc listopad 2023 r. ustalono, że w WUOZ odprowadzono dochody budżetowe w terminach określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa<sup>7</sup>.

(akta kontroli str. 35-44)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności WUOZ w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działalność WUOZ w skontrolowanym obszarze. Dochody budżetowe były terminowo odprowadzane do budżetu państwa. Podejmowano również prawidłowe i skuteczne działania w celu windykacji zaległości budżetowych.

OBSZAR

## 2. Realizacja planu finansowego wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

Opis stanu  
faktycznego

2.1. W 2023 r. (do 30 listopada) wydatki WUOZ wyniosły 8525,2 tys. zł, stanowiły 89,3% planu po zmianach (9545,6 tys. zł) i były wyższe o 4,7% od wydatków wykonanych w 2022 r. (8144 tys. zł).

W dniach 27 i 28 grudnia 2023 r. WUOZ dokonał zwrotu na rachunek bankowy LUW kwoty 21,7 tys. zł, niewykorzystanej z powodu: zwrotu przez beneficjenta dotacji udzielonej na prace przy zabytkach, niewykonania w pełni usług skanowania dokumentów i niższych kosztów mediów. W latach 2022-2023 nie ponoszono wydatków ze środków europejskich.

(akta kontroli str. 49-50, 198-199, 454-456)

2.2. Plan wydatków WUOZ zwiększono z rezerwy celowej (pozycja 44) w 2022 r. o 131 tys. zł, a w 2023 r. o 931 tys. zł. Wnioskowanie o środki finansowe z rezerwy wynikało z faktycznych potrzeb jednostki. W 2022 r. wykorzystano 100% przyznaných środków, przeznaczono je na wypłaty dodatków zadaniowych dla pracowników oraz pochodne z tego tytułu. W 2023 r. (do 30 września) wydatkowano 70,8% środków, na podwyżki wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi. LWKZ wyjaśnił, że do 31 grudnia 2023 r. przyznane środki z rezerwy celowej zostały wykorzystane w wysokości 920,2 tys. zł (98,8%).

Pismem z dnia 21 grudnia 2023 r. WUOZ poinformował LUW o nadmiarze środków finansowych w kwocie 10,7 tys. zł, a 28 grudnia 2023 r. skierował wniosek o ich zablokowanie. Przyczyną niewykorzystania tych środków były niższe koszty wynagrodzeń pracowników, wynikające ze zwolnień lekarskich. Środki finansowe zostały zablokowane decyzją Wojewody Lubelskiego<sup>8</sup> z dnia 28 grudnia 2023 r. Pozostała niewykorzystana kwota z rezerwy celowej (0,1 tys. zł) nie została zgłoszona do blokowania z uwagi na trudności w jej oszacowaniu.

(akta kontroli str. 374-426)

2.3. Szczegółowym badaniem objęto realizację 42 wydatków w kwocie 407,4 tys. zł, z tego 108,7 tys. zł poniesionych w 2022 r. oraz 298,7 tys. zł w 2023 r. Próbe dobrano na podstawie wygenerowanych z systemu zapisów i dowodów księgowych. Obejmowała ona wydatki na zakup usług remontowych, wyposażenia, usług pozostałych, szkolenia, podróże służbowe oraz zakupy inwestycyjne.

Wydatki prawidłowo ujmowano w ewidencji księgowej, w podziałkach klasyfikacji budżetowej zgodnych z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów

<sup>7</sup> Dz. U. z 2021 r. poz. 259, ze zm.

<sup>8</sup> Dalej: WL.

oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych<sup>9</sup>. Wydatki ponoszono do wysokości kwot ujętych w planie finansowym, celowo i terminowo, przy czym w 2022 r. w dwóch przypadkach wystąpiono do WL o zmniejszenie planu wydatków, pomimo ich wcześniejszego zrealizowania, co opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

Wydatki majątkowe poniesiono w 2023 r. na zakup samochodu oraz zakup i wdrożenie oprogramowania do elektronicznego zarządzania dokumentacją<sup>10</sup>. Samochód został zaliczony do właściwej kategorii środków trwałych, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych<sup>11</sup>. Dostawa i wdrożenie oprogramowania EZD odbyły się zgodnie z warunkami i terminami określonymi w umowie zawartej z wykonawcą<sup>12</sup>.

(akta kontroli str. 246-249, 457-465)

W ramach działalności promocyjnej i edukacyjnej na rzecz ochrony zabytków WUOZ zlecał wydawanie (w 2022 r. i 2023 r.) czasopisma „Wiadomości Konserwatorskie Województwa Lubelskiego” oraz jednorazowo (w 2022 r.) wydanie, w części numeru 3/2022 kwartalnika „Renowacje i Zabytki”, informacji poświęconych pracom konserwatorskim przy zabytkach i muzeach na terenie województwa lubelskiego, zabytkom sakralnym, archeologicznym wpisanym na listę pomników historii oraz technologiom w renowacji zabytków Lubelszczyzny. Czasopismo i ww. kwartalnik dystrybuowano nieodpłatnie. W okresie objętym kontrolą WUOZ organizował 23 i 24 edycję konkursu „Laur Konserwatorski”, powiązaną z przyznaniem nagród w postaci Laurów Konserwatorskich oraz wręczeniem odznak za opiekę nad zabytkami przyznawanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego<sup>13</sup>. Celem konkursu było wyłonienie wyróżniających się realizacji konserwatorskich cechujących się wysoką jakością, dbałością o kompleksowe przywrócenie świetności i utrwalenia wartości zabytku, uhonorowanie i wyróżnienie wzorowych inwestorów – gospodarzy zabytków. Łączne wydatki WUOZ na opisane wyżej działania promocyjne i edukacyjne wyniosły 91,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 457-482)

**2.4.** W latach 2022-2023 w WUOZ udzielono jednego zamówienia publicznego na podstawie Pzp (przebudowa i zmiana sposobu użytkowania pomieszczenia użytkowego parteru na archiwum wraz z instalacjami wewnętrznymi: c.o. z kanałem w sieni, wentylacją mechaniczną i elektryczną, w budynku przy ul. Archidiakońskiej 4 w Lublinie). Zamówienia udzielono w 2022 r., w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji, na podstawie art. 275 pkt 1 Pzp. Postępowanie przeprowadzono zgodnie z przepisami Pzp. Wybrano najkorzystniejszą ofertę na kwotę 195 tys. zł. Odwołań nie wniesiono. Umowę z wykonawcą podpisano 25 października 2022 r.

Objęte badaniem wydatki (wymienione w pkt 2.3 wystąpienia), o wartości nieprzekraczającej 130 tys. zł, zostały poprzedzone rozeznaniem rynku, zgodnie z obowiązującą w WUOZ procedurą postępowania w sprawach zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwoty 130 tys. zł netto, stanowiącą załącznik nr 6 do zarządzenia nr 12/2021 LWKZ z 1 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia systemu kontroli zarządczej w WUOZ.

(akta kontroli str. 424-452, 457-465)

<sup>9</sup> Dz. U z 2022 r. poz. 513, ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie klasyfikacji.

<sup>10</sup> Dalej: EZD.

<sup>11</sup> Dz. U. poz. 1864.

<sup>12</sup> Umowa KE.2141.5.1.2023 z 19 października 2023 r.

<sup>13</sup> Dalej: MKiDN.

**2.5.** Celem działania WUOZ było: zapewnienie ochrony prawnej zabytków i miejsc pamięci, wspieranie utrzymania i poprawa stanu zachowania zabytków, zapewnienie prawidłowości wykonywania prac przy zabytkach oraz tworzenia danych o zasobach dziedzictwa kulturowego. Zaplanowane mierniki w 2022 r. i w 2023 r. zostały osiągnięte.

W 2022 r. wydano 6108, a w 2023 r.<sup>14</sup> 6447 decyzji, postanowień, pozwoleń, zaświadczeń dotyczących obszarów i obiektów objętych ochroną prawną. Prace konserwatorskie wykonano w 2022 r. w 1197 obiektach (4,5% obiektów znajdujących się w rejestrze), w 2023 r. w 1290 (4,9%). Kontrolą i oględzinami objęto 1866 zabytków z 26 380 wpisanych do rejestru, w 2023 r. – 1999 z 26 409. W 2022 r. wydano 497 kart ewidencyjnych zabytków ruchomych, nieruchomych i archeologicznych, a w 2023 r. – 772.

(akta kontroli str. 483-488)

**2.6.** Zobowiązania WUOZ wyniosły 414,2 tys. zł według stanu na koniec 2022 r. oraz 530,7 tys. zł na koniec 2023 r. Wynikały one głównie z naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników i pochodnych od tego wynagrodzenia. Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 200-201, 224-225)

**2.7.** Według wyjaśnienia LWKZ w Urzędzie zidentyfikowano nw. trudności w realizacji zadań:

- obciążenie pracowników dodatkowymi zadaniami wynikającymi z nowych przepisów i zwiększonej liczby wpływających spraw, w tym: znaczny wzrost liczby wniosków o włączenie pojazdów do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wniosków w sprawie ochrony zabytków, a także w sprawie projektów i zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- niedobór pracowników;
- ograniczony zasób powierzchni użytkowej WUOZ, wynikający m.in. z konieczności wygospodarowania nowej powierzchni przeznaczonej do obsługi kancelaryjnej w związku z wprowadzeniem systemu EZD;
- dostosowywanie budynku WUOZ do potrzeb osób niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 55, 87)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności WUOZ w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono poniższą nieprawidłowość:

Zmniejszenie planu wydatków w rozdziale 92121 - Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków § 3020 – Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń oraz § 4440 – Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, pomimo wcześniejszego wykorzystania środków ujętych w planie finansowym.

- Na wniosek LWKZ z 7 grudnia 2022 r., decyzją WL z 8 grudnia 2022 r., plan wydatków w rozdziale 92121 § 3020 został zmniejszony o kwotę 330 zł, pomimo że niewykorzystane na ten dzień środki w tym paragrafie wynosiły 137,85 zł (plan 3000 zł, wykonanie 2862,15 zł), co skutkowało przekroczeniem planu wydatków o 192,15 zł. Ponowna zmiana planu w tym paragrafie (zwiększenie o 200 zł) została dokonana decyzją WL z 12 grudnia 2022 r., na wniosek LWKZ z 8 grudnia 2022 r.

LWKZ wyjaśnił, że ujęta w ww. wniosku z 7 grudnia 2022 r. zmiana planu wydatków stanowiła pomyłkę spowodowaną czynnikiem ludzkim, która została natychmiast sprostowana we wniosku o zmianę planu wydatków z 8 grudnia 2022 r. Błąd polegał na wnioskowaniu o zmniejszenie planu wydatków w § 3020

<sup>14</sup> Według materiału roboczego na 19 stycznia 2024 r.

o kwotę 330 zł zamiast o zmniejszenie o 130 zł. W grudniu wystąpiła kumulacja pracy związanej z pilnowaniem terminowości rozliczeń dotacji, realizacji zamówionych usług (opinie, wykonanie kart ewidencyjnych, itp.), realizacji prawidłowości wydatkowania środków, co prowadziło do pracy pod presją czasu i mogło spowodować wystąpienie błędu.

- W dniu 7 grudnia 2022 r. LWKZ wystąpił o zmniejszenie planu wydatków w rozdziale 92121 § 4440 o kwotę 2770 zł (decyzja WL z 8 grudnia 2022 r.), pomimo że niewykorzystane środki w tym paragrafie na ww. dzień wynosiły 58,18 zł (plan 111 200 zł, wykonanie 111 141,82 zł), co skutkowało przekroczeniem planu wydatków o 2711,82 zł. Zwrotu środków z rachunku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych<sup>15</sup> w kwocie 2716,19 zł, w związku z korektą odpisu, dokonano 16 grudnia 2022 r.

LWKZ wyjaśnił, że 7 grudnia 2022 r. poleceniem księgowania nr PK-285/12/2022 dokonano korekty odpisu ZFŚS, co było podstawą do wystąpienia z wnioskiem o zmianę planu finansowego w tym paragrafie. Zmniejszenie wydatków nastąpiło dopiero 16 grudnia 2022 r., ponieważ wcześniejsze przekazanie środków wiązałoby się z przekroczeniem salda na rachunku bankowym i odprowadzeniem nadwyżki na rachunek centralny. Wydatkowanie środków z nadwyżki pobranej przez bank wymagałoby zmiany harmonogramu wydatków i zwiększenia zapotrzebowania na środki na wydatki na 16 grudnia 2022 r., ponieważ na ten dzień WUOZ miał zaplanowane płatności.

(akta kontroli str. 246-257, 489-492)

#### OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację planu finansowego wydatków WUOZ. Objęte badaniem wydatki były ponoszone celowo i gospodarnie. Stwierdzona nieprawidłowość, dotycząca zmniejszenia planu wydatków pomimo jego wykorzystania, skutkująca przejściowym przekroczeniem tego planu, nie miała istotnego znaczenia dla funkcjonowania kontrolowanej jednostki. Środki z rezerw celowych zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Zamówienia publiczne udzielane były zgodnie z Pzp oraz regulacjami wewnętrznymi Urzędu.

#### OBSZAR

### 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia.

Opis stanu faktycznego

**3.1.** Przeciętne zatrudnienie w WUOZ w 2023 r. (do 30 września), w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, wyniosło 62,8 i było o 0,8 etatu niższe niż w 2022 r. Przeciętne wynagrodzenie wyniosło 7624,6 zł na jednego pełnozatrudnionego, tj. było o 22,4% wyższe w porównaniu do roku poprzedniego (6226,7 zł).

(akta kontroli str. 51-53)

**3.2.** W latach 2022-2023 w WUOZ nie było przypadku rezygnacji pracownika z pracy. Zmniejszenie zatrudnienia w 2023 r. w stosunku do 2022 r. wynikało z wygaśnięcia umowy o pracę z pracownikiem.

Analizą objęto postępowania w sprawie zatrudnienia dwóch osób. Nabór na stanowiska w służbie cywilnej był otwarty i konkurencyjny, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej<sup>16</sup>, a zatrudnione osoby posiadały wymagane kwalifikacje.

(akta kontroli str. 54-55, 83-84, 92-113)

LWKZ w 2023 r. zawarł umowy o dzieło z czterema osobami na łączną kwotę 19,1 tys. zł, a w 2022 r. z sześcioma na kwotę 20,1 tys. zł. W 2023 r. zawarto także z jedną osobą dwie umowy zlecenia na kwotę 7,6 tys. zł na zadania podstawowe

<sup>15</sup> Dalej: ZFŚS.

<sup>16</sup> Dz. U. z 2022 r. poz. 1691, ze zm. (dalej: ustawa o służbie cywilnej).

(merytoryczne), a w 2022 r. jedną na zadanie pomocnicze na kwotę 3,6 zł. Umowy te nie były zawierane z własnymi pracownikami.

Analiza czterech umów wykazała, że zadania te nie były przypisane do realizacji pracownikom WUOZ. Umowy o dzieło dotyczyły: sporządzenia opinii konserwatorskiej stanowiska archeologicznego oraz sporządzenia ekspertyzy dendrologicznej, umowy zlecenia – wykonywania czynności: pełnomocnika do spraw informacji niejawnych, inspektora ochrony danych osobowych oraz ochrony zabytków na wypadek szczególnych zagrożeń.

W ocenie LWKZ zatrudnienie w Urzędzie nie było wystarczające do realizacji zadań, co wynikało z dodatkowych zadań nakładanych na Urząd, nowych przepisów oraz ilości spraw, które wpływały do Urzędu. W latach objętych kontrolą Dyrektor wnioskował do MKiDN m.in. o zwiększenie zatrudnienia o 7,5 etatu (w tym sześć w ramach KSC).

(akta kontroli str. 54-62, 85, 91, 114-148)

**3.3.** Wydatki na wynagrodzenia osobowe do 30 września 2023 r. wyniosły 3984,6 tys. zł, w tym na: nagrody jubileuszowe – 119,5 tys. zł oraz odprawy emerytalne – 28,7 tys. zł. Wydatki takie w 2022 r. wyniosły 4479,2 tys. zł, w tym na: dodatki zadaniowe - 115 tys. zł, nagrody uznaniowe – 378,1 tys. zł, nagrody jubileuszowe – 26,6 tys. zł oraz odprawy emerytalne – 23,8 tys. zł. W latach objętych kontrolą nie wypłacano premii, a w 2023 r. (do końca września) także dodatków zadaniowych i nagród uznaniowych.

Plan wydatków na wynagrodzenia nie został przekroczony. W 2022 r. został zrealizowany w 99,9%, a do końca września 2023 r. w 73,5%.

(akta kontroli str. 52-53, 149-150)

Analiza przyznawania nagród dla pięciu osób w 2022 r. (w kwocie 46,7 tys. zł) i w czwartym kwartale 2023 r. (33 tys. zł) wykazała, że zostały one przyznane zgodnie z Regulaminami: nagradzania pracowników niebędących członkami KSC oraz nagradzania członków KSC<sup>17</sup>. Jednak regulaminy te nie precyzowały formy uzyskania opinii bezpośrednich przełożonych dotyczących oceny pracy pracowników i związanej z tym wysokości nagrody. Informacje lub zawiadomienia o przyznaniu nagród wypłaconych pracownikom nie były umieszczane w aktach osobowych pracowników, co opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

Nagrody dla LWKZ przyznawał WL w oparciu o Regulamin nagradzania kierowników jednostek zespolonych służb i inspekcji województwa lubelskiego oraz ich zastępców<sup>18</sup>.

(akta kontroli str. 54-55, 63-72, 151-167)

Liczba zatrudnionych członków KSC w 2022 r. i w 2023 r. wyniosła 51 osób, z których dwie były urzędnikami służby cywilnej (jedna na pierwszym stopniu awansu służbowego i jedna na drugim). W WUOZ nie wprowadzono wewnętrznych uregulowań dotyczących przyznawania stopni służbowych urzędnikom służby cywilnej w latach 2022-2023. W tej sprawie LWKZ wyjaśnił, że ze względu na niewielką liczbę urzędników mianowanych, wystarczające w tej materii były regulacje ustawy o służbie cywilnej. W okresie objętym kontrolą osoby te nie spełniły warunków niezbędnych do osiągnięcia wyższego stopnia w KSC<sup>19</sup>.

<sup>17</sup> Wprowadzone Zarządzeniem nr 3/2012 LWKZ z 29 maja 2012 r.

<sup>18</sup> Wprowadzone Zarządzeniem nr 119 Wojewody Lubelskiego z 28 maja 2014 r., ze zm.

<sup>19</sup> Nie wystąpiono z wnioskami w tej sprawie.



Do 13 grudnia 2023 r.<sup>20</sup> nie dokonywano ocen urzędników mianowanych KSC, o których mowa w art. 81 ustawy o służbie cywilnej. Poprzednie oceny (dwóch pracowników) sporządzono 25 listopada 2021 r., a zgodnie z powyższym przepisem oceny powinny być sporządzone co 24 miesiące (zatem do 25 listopada 2023 r.). Oceny przeprowadzono 15 grudnia 2023 r. LWKZ wyjaśnił, że było to spowodowane wysoką absencją pracowników, przedłużającym się okresem wdrażania systemu EZD oraz uczestnictwem grup pracowników w kilkudniowych szkoleniach w październiku i listopadzie 2023 r.

(akta kontroli str. 54-55, 150, 73, 85, 168-183)

W Urzędzie opracowano „Zasady przyznawania dodatków zadaniowych członkom KSC”. Analiza dodatków zadaniowych przyznanych pięciu pracownikom (na łączną kwotę 6,6 tys. zł) wykazała, że stosowano te Zasady, m.in. poprzez wnioskowanie na odpowiednim wzorze dokumentu o dodatek zadaniowy przez przełożonego pracownika i jego akceptację przez LWKZ. Uzasadnieniem wniosków były m.in.: okresowe wykonywanie zadań innego pracownika w związku z jego nieobecnością, realizacja nowych zadań, udział w pracach zespołów i komisji działających w Urzędzie, przeprowadzenie dodatkowych szkoleń dla pracowników.

(akta kontroli str. 184-193)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności WUOZ w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W aktach osobowych pracowników nie zamieszczono informacji o przyznanych i wypłaconych nagrodach, pomimo takiego obowiązku wynikającego z art. 105 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy<sup>21</sup>, a także § 3 pkt 2 lit. I rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej<sup>22</sup>. Zgodnie z tymi regulacjami dokumenty związane z przyznaniem nagrody miały być gromadzone w części B akt osobowych pracownika. Nie wprowadzono także tego obowiązku w regulaminach: nagradzania pracowników niebędących członkami KSC oraz nagradzania członków KSC<sup>23</sup>. Poza tym regulaminy te nie zawierały informacji dotyczącej formy uzyskania opinii bezpośrednich przełożonych dotyczących oceny pracy pracowników i związanej z tym wysokości proponowanej nagrody, co powodowało, że przełożeni w sposób niejednorodny odnosili się do nagród we wnioskach, np. Kierownik Delegatury WUOZ w Chełmie lub Naczelnik Wydziału Inspekcji Zabytków Nieruchomych określali propozycje nagród opisowo i kwotowo, a zastępca LWKZ wnioskował jedynie o przyznanie nagrody za ponadstandardową efektywność pracy dla pracowników jednak bez podania proponowanej kwoty nagrody.

LWKZ wyjaśnił, że podział funduszu każdorazowo omawiano i uzasadniano przez naczelników i kierowników delegatur. Odbywało się to w zależności od sytuacji w postaci krótkich ocen pracowników na piśmie lub ustnie na spotkaniach poświęconych podziałowi. Efektem wypracowanych uzgodnień było zaakceptowanie wysokości nagród przez LWKZ. Pracownik o wysokości nagrody był informowany przez bezpośredniego przełożonego wraz z omówieniem uzasadnienia wysokości. Niepoinformowanie pracownika w formie pisemnej o wysokości przyznanej nagrody w 2022 r. wynikało z przeoczenia. Informacje pisemne o przyznanej nagrodzie w 2023 r. zostały uzupełnione w trakcie trwania kontroli i były przekazane pracownikom. Zdaniem LWKZ należy w jak najkrótszym czasie uściślić i uzupełnić zapisy regulaminów, tj. ujednolicić wnioski/opinie

<sup>20</sup> Data zadania pytania NIK w sprawie ocen, o których mowa w art. 81 ustawy o służbie cywilnej.

<sup>21</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, dalej: Kodeks pracy.

<sup>22</sup> Dz. U. poz. 2369, ze zm.

<sup>23</sup> Wprowadzone zarządzeniem nr 3/2012 LWKZ z 29 maja 2012 r.

o pracownikach i proponowanych kwotach nagród oraz na piśmie informować o każdorazowej wypłacie.

W trakcie trwania kontroli NIK regulaminy nagradzania<sup>24</sup> zostały dostosowane do obowiązujących przepisów, wprowadzono obowiązkowy pisemny wniosek o przyznanie nagrody za osiągnięcia w pracy oraz obowiązek wynikający z art. 105 Kodeksu pracy.

(akta kontroli str. 54-55, 63-72, 151-167)

#### OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zbadanym zakresie. Wydatki na wynagrodzenia wykonane zostały w granicach kwot określonych w planie finansowym, nagrody i dodatki zadaniowe przyznawano zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami. Stwierdzona nieprawidłowość polegająca na niezamieszczaniu w aktach osobowych informacji o przyznanych i wypłaconych pracownikom nagrodach oraz nieprecyzyjnych regulacjach zawartych w regulaminach nagradzania pracowników została usunięta w czasie trwania kontroli.

#### OBSZAR

### **4. Prawdliwość sporządzania sprawozdań budżetowych i w zakresie operacji finansowych.**

#### Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania przez WUOZ rocznych sprawozdań za 2022 r. oraz miesięcznych za wrzesień 2023 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
  - z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
  - z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- a także sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. oraz za III kwartał 2023 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Ewidencję księgową dochodów budżetowych w latach 2022-2023 ograniczono do paragrafów, bez podziału na rozdziały. Nie zapewniało to szczególności umożliwiającej sporządzenie sprawozdań budżetowych Rb-27, co opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości. W pozostałym zakresie kwoty wykazane w sprawozdaniach wynikały z ewidencji księgowej. W związku z nieujęciem przypisu należności budżetowych z tytułu kosztów upomnienia wystawionego i doręczonego w kwietniu 2023 r. należności pozostałe do zapłaty i zaległości w sprawozdaniu Rb 27 za wrzesień 2023 r. zostały zaniżone o 16 zł. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz terminowo przekazane do LUW, zgodnie z rozporządzeniami Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej<sup>25</sup> oraz rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych<sup>26</sup>.

(akta kontroli str. 45-45, 194-244)

#### Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności WUOZ w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

**1. Ewidencję księgową dochodów budżetowych w latach 2022-2023 (do listopada) ograniczono do paragrafów, bez podziału na rozdziały, co nie zapewniało właściwej**

<sup>24</sup> Wprowadzone zarządzeniem nr 6/2023 z 13 grudnia 2023 r., którym zastąpiono zarządzenie nr 3/2012.

<sup>25</sup> Dz. U. poz. 144, ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

<sup>26</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 652.

szczegółowości dla sporządzenia sprawozdań budżetowych. W ewidencji księgowej dochody ujęte zostały na koncie (130-2), dla którego prowadzono ewidencję analityczną według paragrafów klasyfikacji. Natomiast w sprawozdaniu Rb-27 za 2022 r. wykazano dochody w § 0970 - Wpływy z różnych dochodów w kwocie 504,89 zł w rozdziale 92120 – Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami oraz w kwocie 10,90 zł w rozdziale 92121. W sprawozdaniu Rb-27 za listopad 2023 r. wykazano dochody w rozdziale 92120 w § 0900 – Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych<sup>27</sup>, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości i § 0970 (4633,78 zł) oraz w rozdziale 92121 w § 0640 – Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień i w § 0870 – Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych (3227,60 zł).

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, sprawozdania jednostkowe są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ewidencji księgowej. Według art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, dochody klasyfikuje się według działów i rozdziałów – określających rodzaj działalności. W § 1 rozporządzenia w sprawie klasyfikacji, ustalona została klasyfikacja dochodów według działów, rozdziałów i paragrafów.

Dyrektor wyjaśnił, że ze względu na brak planu dochodów Skarbu Państwa w latach 2022-2023, jak również w latach poprzednich, WUOZ nie prowadził księgowania dochodów w rozbiciu na rozdziały klasyfikacji budżetowej, co wynikało również z występowania znikomej liczby wpływów. Zapis księgowy dochodów zawiera szczegółowy opis tytułu wpływu, co pozwala na przypisanie ww. kwoty do rozdziału klasyfikacji budżetowej. Ponadto na każdym paragrafie klasyfikacji budżetowej, ze względu na znikomą ilość operacji, występują zapisy dotyczące tylko jednego rozdziału:

- § 0640 – wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień. Upomnienia występują tylko w rozdziale 92121 więc analogicznie wpływy dotyczą tylko rozdziału 92121;
- § 0870 – wpływy ze sprzedaży składników majątkowych. Sprzedaż majątku może wystąpić tylko w rozdziale 92121;
- § 0900 – wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Dotacje udzielane są tylko w rozdziale 92120;
- § 0950 – wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów. W/w wpływy dotyczą tylko i wyłącznie obciążeń za nieterminowe wykonanie umów zawieranych w rozdziale 92120;
- § 0970 – wpływy z różnych dochodów. W tym paragrafie klasyfikowane są dochody z tytułu opłaty reprograficznej, która dotyczy publikacji wydawanych w rozdziale 92120.

Ze względu na znikomą ilość dochodów Skarbu Państwa, księgowanie dochodów budżetowych na koncie 130-2 nie powoduje braku szczegółowości umożliwiającej sporządzenie sprawozdań finansowych. Jednak w przyszłości należy rozważyć księgowanie dochodów w rozbiciu na rozdziały.

(akta kontroli str. 241-269)

**2.** Koszty upomnienia przesłanego do podmiotu 7 kwietnia 2023 r. (doręczone 12 kwietnia 2023 r.) zostały ujęte w ewidencji księgowej dopiero w momencie ich

<sup>27</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm., dalej: ustawa o finansach publicznych.

zapłaty, tj. 6 listopada 2023 r. Nie dokonano przypisu kosztów w momencie ich powstania, co miało wpływ na dane o należnościach i zaległościach wykazane w sprawozdaniu Rb-27 za wrzesień 2023 r.

LWKZ wyjaśnił, że zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego<sup>28</sup> do należności ubocznych zalicza się m. in. koszty upomnień. W bilansie otwarcia 2022 r. w WUOZ występują należności dochody Skarbu Państwa w wysokości 58 zł z tytułu kosztów upomnień z lat poprzednich. Jednak od 2022 r. zgodnie z ww. rozporządzeniem, zaleceniami LUW oraz opinią radcy prawnego WUOZ, przypis kosztów upomnienia ewidencjonowany był pod datą dokonania zapłaty kosztów upomnienia na podstawie dowodu wpłaty. Należność została objęta tytułem wykonawczym i uregulowana 6 listopada 2023 r.

NIK zauważa, że szczegółowość ewidencji dochodów została wskazana w art. 39 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz przepisach wykonawczych do tej ustawy. Według § 14 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych<sup>29</sup>, państwowe jednostki budżetowe realizujące dochody budżetowe prawidłowo i terminowo ustalają należności z tytułu dochodów budżetu państwa oraz prowadzą ewidencję dochodów budżetowych według części, działów i rozdziałów określających rodzaj działalności oraz według paragrafów klasyfikacji budżetowej.

Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, plany kont dla jednostek budżetowych powinny uwzględniać, że ujmuje się wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków.

Zgodnie z art. 15 § 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji<sup>30</sup>, obowiązek uiszczenia kosztów upomnienia przez zobowiązanego powstaje z chwilą doręczenia upomnienia. Koszty te podlegają ściągnięciu w trybie określonym dla kosztów egzekucyjnych.

Natomiast wskazane w wyjaśnieniu rozporządzenie z 25 października 2010 r., zgodnie z § 1, określa zasady rachunkowości oraz plany kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, a nie – państwowych jednostek budżetowych, jaką jest WUOZ.

(akta kontroli str. 12-21, 28-33, 45-48)

#### OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że objęte kontrolą sprawozdania budżetowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych WUOZ zostały sporządzone terminowo i rzetelnie pod względem formalno-rachunkowym. Ewidencja dochodów ograniczona była do paragrafów, nie obejmowała rozdziałów klasyfikacji budżetowej, co nie zapewniało właściwej szczegółowości niezbędnej dla sporządzenia sprawozdania Rb-27. Pozostałe dane w sprawozdaniach wynikały z ewidencji księgowej. Przypis należności z tytułu kosztów upomnienia ujmowano dopiero pod datą zapłaty tych kosztów, co skutkowało zaniżeniem należności i zaległości z tego tytułu w sprawozdaniu Rb-27 na 30 września 2023 r.

<sup>28</sup> Dz. U. z 2010 r. poz. 1375.

<sup>29</sup> Dz. U. z 2019 r. poz. 1718.

<sup>30</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, ze zm.

**OBSZAR****5. Wykorzystanie środków na dotacje.**Opis stanu  
faktycznego

Według sprawozdania Rb-28 w 2022 r. wydatki na dotacje na dofinansowanie prac remontowych, konserwatorskich lub robót budowlanych dotyczących zabytków zaplanowano i wykonano w kwocie 1255 tys. zł (rozdział 92120, § 2720 i § 2730). W 2023 r. zaplanowano na ten cel 1255 tys. zł, a wydatkowano 1245,2 tys. zł. Różnica w kwocie 9,8 tys. zł wynikała ze zwrotu jednej dotacji dokonanego 28 grudnia 2023 r.

(akta kontroli str. 200-201, 224-225, 270)

W 2022 r. złożono 68 wniosków o udzielenie dotacji na łączną kwotę 5467,5 tys. zł. Pozytywnie oceniono i przyjęto do realizacji 59 wniosków na kwotę 5277 tys. zł. W 2023 r. złożono 87 wniosków o udzielenie dotacji na łączną kwotę 8727,5 tys. zł. Pozytywnie oceniono 86 wniosków na kwotę 8710 tys. zł, a do realizacji przyjęto 82 na kwotę 8395,8 tys. zł.

Przyczynami nieprzyjęcia do realizacji wniosków o udzielenie dotacji ocenionych pozytywnie były: przyczyny formalne (np. brak zgody współwłaściciela zabytku na renowację, brak wymaganych dokumentów) oraz ograniczenia finansowe.

(akta kontroli str. 270-285,

W Urzędzie obowiązywały niżej wymienione uregulowania w zakresie naboru i oceny wniosków, zawarcia umów o dofinansowanie, rozliczenia zadań:

- zarządzenie nr 11a/2021 LWKZ z 25 listopada 2021 r. w sprawie zasad przydzielania dotacji celowych i powołania komisji do rozpatrzenia wniosków o udzielenie dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku realizowane na obszarze województwa lubelskiego ze środków budżetowych LWKZ na rok 2022;
- zarządzenie nr 13/2022 LWKZ z 30 grudnia 2022 r. w sprawie zasad przydzielania dotacji celowych i powołania komisji do rozpatrzenia wniosków o udzielenie dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku realizowane na obszarze województwa lubelskiego ze środków budżetowych LWKZ na rok 2023;
- regulaminy pracy komisji w sprawie rozpatrzenia wniosków o udzielenie dotacji celowej z budżetu LWKZ na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa lubelskiego, stanowiące załączniki do powyższych dwóch zarządzeń;
- zarządzenie nr 1/2023 LWKZ z 2 stycznia 2023 r. w sprawie regulaminu naboru wniosków o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku realizowane na obszarze województwa lubelskiego ze środków budżetowych WKZ na rok 2023;
- regulamin naboru wniosków o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym indywidualnie do rejestru zabytków ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji LWKZ, stanowiący załącznik do powyższego zarządzenia;
- szczegółowe zasady dotyczące udzielania dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa lubelskiego<sup>31</sup>.

(akta kontroli str. 286-304)

Na próbie 10 zadań dofinansowanych w formie dotacji lub refundacji w latach 2022-2023 ustalono, że przestrzegano terminów rozpatrzenia wniosków wynikających

<sup>31</sup> Załącznik nr 7 do zarządzenia nr 1/2014 LWKZ z 31 stycznia 2014 r. w sprawie kontroli zarządczej w WUOZ.

z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 sierpnia 2017 r. w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie lub restauratorskie przy zabytku wpisanym na listę skarbów dziedzictwa oraz prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków<sup>32</sup>. Przy analizie wniosków o dofinansowanie zadań były przestrzegane przepisy rozporządzenia w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie oraz wewnętrzne uregulowania w tym zakresie. Podczas weryfikacji i akceptacji rozliczeń zadań były przestrzegane postanowienia zawartych umów oraz uregulowania wewnętrzne. W zbadanych sprawach do dokumentacji załączono protokoły odbioru prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót budowlanych przy zabytkach (ruchomych lub nieruchomościach), a także zestawienia faktur lub rachunków wydatkowanych w ramach renowacji zabytków. Dodatkowo prowadzono oględziny realizacji prac przy zabytkach dotowanych, mające na celu zapoznanie się z postępem (cztery w 2022 r. i siedem w 2023 r.). W trakcie oględzin wykonywano fotografie, które powiększały zasób dokumentacji o poszczególnych zabytkach gromadzony przez Urząd. Często etap prac lub ich zakończenie były przedmiotem prezentacji zabytków dotowanych na portalu społecznościowym, prowadzonym przez LWKZ, w ramach popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytkach.

W zbadanej próbie jedna jednostka dokonała zwrotu dotacji w kwocie 9,8 tys. zł i odsetek (1 tys. zł), pozostałe w całości wykorzystwały przyznane dotacje.

(akta kontroli str. 54-55, 74-82, 274-275, 305-373)

Stwierdzone  
nieprawidłowości

W działalności WUOZ w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**OCENA CZĄSTKOWA**

NIK pozytywnie ocenia wykorzystanie środków finansowych przez WUOZ przeznaczonych na dofinansowanie prac remontowych, konserwatorskich lub robót budowlanych przy zabytkach. Rzetelnie rozpatrywano wnioski o przyznanie dofinansowania oraz zawierano umowy w tym zakresie. Dotacje rozliczano zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych.

## IV. Uwagi i wnioski

Wniosek

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Ewidencjonowanie dochodów w szczególności wymaganej przepisami ustawy o finansach publicznych.
2. Ujmowanie w ewidencji księgowej należności z tytułu kosztów upomnień w momencie powstania obowiązku ich uregulowania.

## V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie

<sup>32</sup> Dz. U. z 2023 r. poz. 2425 (dalej: rozporządzenie w sprawie dotacji celowej na prace konserwatorskie).

z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek  
poinformowania  
NIK o sposobie  
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 14 lutego 2024 r.

Kontroler  
Piotr Kwaśniak  
główny specjalista kontroli państwowej

p.o. Dyrektor  
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli  
w Lublinie  
Edward Szempruch

.....  
*Podpis*

.....  
*Podpis*